

Obsah

Předmluva	9
1 Definice, historie, vývojové trendy (K. Novák)	11
2 Patogeneze průběhu chirurgické infekce – základní pojmy (K. Novák)	13
2.1 Infekční agens	13
2.2 Vnímavý organizmus	15
2.3 Uzavřený prostor, tkáně se zhoršenou vitalitou	16
3 Současný pohled imunologa na chirurgickou infekci (M. Průcha)	17
3.1 Funkce imunitního systému	17
3.1.1 Myeloidní vývojová řada	17
3.1.2 Lymfocytární vývojová řada	18
3.1.3 Monocytární vývojová řada	19
3.2 Imunologická vyšetření	19
3.2.1 Předoperační vyšetření	19
3.2.2 Pooperační imunologická odpověď	20
3.2.3 Imunologická vyšetření při syndromu sepse	21
3.3 Imunoterapie při sepsi	23
3.3.1 Intravenózní imunoglobuliny	24
3.3.2 Růstové faktory	24
4 Šíření chirurgických infekcí v organizmu (K. Novák)	25
4.1 Šíření infekce per continuitatem	25
4.1.1 Povrchní infekce a flegmóny	25
4.1.2 Absces	25
4.1.3 Nekrotizující infekce	25
4.2 Šíření infekce cestou lymfatickou	25
4.3 Šíření infekce cestou krevní	26
5 Další projevy chirurgických infekcí (K. Novák)	27
5.1 Zpomalené hojení ran	27
5.2 Píštěle a sinusy	27
5.3 Imunosuprese, superinfekce	27
6 Sepse (K. Novák)	29
7 Diagnostika chirurgických infekcí a sepse (K. Novák)	35
7.1 Klinické příznaky	35
7.2 Laboratorní vyšetření	35

7.2.1	Hematologické vyšetření	35
7.2.2	Biochemické vyšetření	35
7.2.3	Mikrobiologické vyšetření	35
7.2.4	Sérologické a imunologické vyšetření	36
7.2.5	Radioimunoanalýza	36
7.3	Diagnostické operace	36
7.4	Histologické a patologicko-anatomické vyšetření	36
7.5	Zobrazovací metody	37
8	Detekce zánětu metodami nukleární medicíny (O. Bělohlávek)	39
8.1	Metodické přístupy	39
8.2	Horečka neznámého původu	40
8.3	Infekce měkkých tkání a kostí	41
8.4	Nitrohrudní zánět	42
8.5	Diagnostika abscesu	43
8.6	Střevní záněty	44
8.7	Infekce cévních protéz	46
8.8	Závěr	47
9	Intervenční radiodiagnostika při chirurgických infekcích (Z. Chudáček)	49
9.1	Pomůcky pro nevaskulární intervenční radiologické výkony	49
9.2	Punkční techniky	55
9.3	Praktické provedení punkce	56
9.4	Komplikace punkcí	59
9.5	Navádění intervenčních výkonů zobrazovacími technikami	60
9.5.1	Ultrasonografie	60
9.5.2	Výpočetní tomografie	62
9.5.3	Magnetická rezonance	65
9.6	Základní výkony ve vybraných situacích	68
9.6.1	Drenáž perikardu	68
9.6.2	Pleurální drenáž	71
9.6.3	Perkutánní drenáž abscesu, infikované cysty, parazitální cysty	77
9.6.4	Perkutánní epicystostomie	95
9.6.5	Perkutánní nefrostomie	97
9.6.6	Perkutánní drenáž žlučových cest	103
9.7	Následná péče po nevaskulárních diaeutických výkonech	106
10	Léčba chirurgických infekcí a sepse (K. Novák)	109
10.1	Základní principy a východiska	109
10.2	Chirurgická léčba – obecné požadavky	109
11	Miniiinvazivní chirurgie a její místo při řešení infekcí v chirurgii (Č. Neoral)	111
11.1	Miniiinvazivní chirurgické trendy	111

11.2	Obecná pravidla miniinvazivního výkonu	114
11.3	Primární peritonitida	116
11.4	Sekundární peritonitida	117
11.5	Laparoskopická apendektomie	118
11.5.1	Technika laparoskopické apendektomie	120
11.5.2	Retrocékální apendicitida	122
11.5.3	Perforovaná apendicitida a apendicitida s periappendikálním, pericékálním nebo retrocékálním abscesem	123
11.5.4	Výhody laparoskopické apendektomie	124
11.6	Perforace gastroduodenálního vředu	125
11.7	Tenké střevo	126
11.8	Tlusté střevo	127
11.9	Laparoskopická cholecystektomie	128
11.10	Torakoskopické řešení infekčních komplikací	132
11.10.1	Empyém hrudníku	133
11.10.2	Mediastinitida	135
11.11	Závěry	136
12	Antimikrobní léčba v chirurgii (O. Lochmann)	139
12.1	Zásady racionální antibiotické terapie	139
12.1.1	Kdy podáváme antibiotika	142
12.1.2	Dávkování antibiotik	143
12.1.3	Délka podávání antibiotik	144
12.1.4	Vylučování antibiotik	144
12.1.5	Kombinace antibiotik	144
12.1.6	Spektrum účinnosti antiinfekčních léčiv	147
12.1.7	Volba antimikrobních léčiv u vybraných infekčních agens	153
12.1.8	Dávkování a dávkovací režimy antimikrobních léčiv	161
12.1.9	Průnik antimikrobních léčiv do žluči, žlučníku a žlučových cest	165
12.2	Antimikrobní profylaxe v chirurgických oborech	166
12.3	Závěrečná upozornění	172
13	Podpůrné metody léčby chirurgických infekcí – praktické poznámky (K. Novák)	173
13.1	Imunoterapie, imunomodulace	173
13.2	Farmakoterapie chirurgických infekcí	174
13.3	Ostatní léčebné možnosti	174
14	Nozokomiální nákazy (P. Pazdiora)	177
14.1	Definice	177
14.2	Rozdělení nozokomiálních nákaz	177
14.3	Charakteristika epidemického procesu	178
14.3.1	Zdroj původce nákazy	178

14.3.2	Přenos původce nákazy	180
14.3.3	Vnímavý jedinec	180
14.4	Rozdelení nozokomiálních nákaz podle postižených tkání a orgánů	181
14.4.1	Ranné infekce („infekce v místě chirurgického výkonu“)	181
14.5	Antibiotická profylaxe a nozokomiální infekce (<i>K. Novák</i>)	186
14.6	Izolace nemocných s nozokomiálními infekcemi (<i>K. Novák</i>)	186
14.7	Protiinfekční opatření na úrovni nemocnice (<i>K. Novák</i>)	186
14.8	Legislativa související s problematikou nozokomiálních nákaz	187
15	Vybrané typy chirurgických infekcí (<i>K. Novák</i>)	191
15.1	Pooperační infekce	191
15.1.1	Pooperační infekce ranné	191
15.1.2	Další pooperační infekce	192
15.2	Nejčastější infekce kůže a podkoží	193
15.3	Další grampozitivní infekce	194
15.4	Klostridiové infekce	195
15.4.1	Tetanus (<i>P. Pazdiora</i>)	196
15.4.2	Ranné infekce dalšími klostridii	197
15.5	Gramnegativní infekce	200
15.5.1	Anaerobní gramnegativní infekce	200
15.5.2	Aerobní gramnegativní infekce	200
15.6	Bakteriální specifické infekce	201
15.7	Virové infekce	201
15.8	Mykotické infekce	201
15.9	Pseudomykotické infekce	202
15.10	Parazitární infekce	202
16	HIV/AIDS v chirurgii (<i>P. Pazdiora</i>)	203
16.1	Obecný přehled	203
16.2	Legislativa související s problematikou HIV/AIDS	204
17	Dočasný uzávěr dutiny břišní (<i>R. Sequens, K. Novák</i>)	207
17.1	Indikace dočasného uzávěru dutiny břišní	207
17.2	Technika dočasného uzávěru dutiny břišní užívaná autory	208
17.3	Podmínky úspěchu dočasného uzávěru břišní dutiny	210
Literatura	. . . . .	213
Přehled použitých zkratek	. . . . .	215
Rejstřík	. . . . .	217